

Ar vērienīgiem pasākumiem visā Latvijā atzīmēs Baltijas ceļa 30 gadu jubileju

Date : 02/08/2019

Jau pēc trim nedēļām, 23. augustā, apritēs trīsdesmit gadi kopš aptuveni divi miljoni Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iedzīvotāju sadevās rokās, veidojot cilvēku ķēdi, kas savienoja Baltijas valstu galvaspilsētas – Tallinu, Rīgu un Viļņu.

Vienojoties Baltijas ceļā, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iedzīvotāji visai pasaulei atgādināja, ka 1939. gadā Maskavā parakstītais Molotova-Ribentropa pakts ar tā slepenajiem protokoliem ir sadalījis Eiropu, lemjot trīs neatkarīgas Baltijas valstis Padomju Savienības okupācijai. Šogad Baltijas ceļa trīsdesmitgade ir Latvijas valsts simtgades programmas notikumu stūrakmens, uzsverot un atgādinot šīs unikālās akcijas nozīmi Latvijas valstiskuma atjaunošanā.

Visā Latvijā norisināsies plaša kultūras, vēsturisko notikumu atceres, izklaides un sporta pasākumu programma ar vairāk nekā 60 pasākumiem, kuru kulminācija gaidāma no 22. līdz 24. augustam – Baltijas ceļš tiks izbraukts īpašā velobraucienā un ar senajiem spēkratiem, daudzviet skanēs Atmodas laika un mūsdienu latviešu, arī igauņu un lietuviešu mūzika, varēs skatīties Baltijas valstīs tapušas filmas, izstādes un iesaistīties akcijās.

Baltijas ceļa gadadiena tiks atzīmēta arī daudzviet pasaulē, piemēram, ar cilvēku

ķēdes veidošanu pie Kapitolijs Vašingtonā (ASV), konferencēm Parīzē (Francijā), Dublinā (Īrijā), Londonā (Apvienotajā Karalistē) un Otavā (Kanādā), filmu seansiem un izstādēm Polijā, Vācijā, Grieķijā, Moldovā un citviet. Baltijas ceļa trīsdesmitgades programma veidota, lai atgādinātu un skaidrotu Baltijas ceļa nozīmi vietējā un starptautiskā mērogā, turpinātu fiksēt Baltijas ceļa organizatoru un dalībnieku atmiņas, kā arī daudzveidīgās norisēs iesaistītu plašu sabiedrību.

„Šis gads valsts simtgades norišu ciklā ir Varonības gads. Tas ir laiks, kurā aicinām apzināties mūsu tautas gara spēku – to spēku, kas 1919. gadā spēja stāties pretī, lai uzvarētu kara spēku. Tieši mūsu kopība un gara spēks ir tas, kas pārsteidza visu pasauli, kad kopā ar kaimiņvalstīm mēs radījām unikālo Baltijas ceļa akciju. Patiešām lepojos, ka piederu tautai, kura ko tādu ir spējusi paveikt. Vienlaikus ir būtiski ne tikai pašiem to apzināties, bet arī atzīmēt šādus vēstures pagrieziena punktus, jo mums jāprot lepoties ar savas tautas uzvarām un panākumiem. Jo svarīgāk – mums jāprot par tiem stāstīt arī jaunākajai paaudzei, kuri nav bijuši daļa no Baltijas ceļa,” norāda kultūras ministrs Nauris Puntulis.

Baltijas ceļa jubilejas priekšvakarā, 22. augustā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notiks starptautiska konference „Baltijas ceļš. Turpinājums.”. Kā skaidro konferences organizētāja Sarmīte Ēlerte, tā būs platforma, kur Baltijas valstu eksperti kopā ar pārstāvjiem no Čehijas, Polijas, Zviedrijas un Vācijas analizēs pagājušā gadsimta demokrātiskās revolūcijas Centrālajā un Austrumeiropā un Baltijas ceļa vietu un lomu tajās, kā arī demokrātijas izaicinājumus 21. gadsimtā.

Latvijas Nacionālā kultūras centra vadītāja Signe Pujāte aicina ikvienu, kurš vēlas izjust tādu pašu kopības sajūtu, ar kādu pirms trīsdesmit gadiem vienoti iestājāties par savas valsts brīvību, 23. augustā plkst. 19.00 – brīdī, kad notika rokās sadošanās 1989. gadā – apmeklēt svinīgu un muzikālu notikumu pie Brīvības pieminekļa. Tur kopā ar Latvijas Valsts prezidentu Egilu Levitu un Latvijas Tautas frontes pirmo priekšsēdētāju Daini Īvānu atcerēsies notikumus, kas aizsāka mūsu valsts neatkarības atgūšanu, kā arī atzīmēsīm šo vēsturisko notikumu, baudot tā laika mūziku mūsdienu mākslinieku izpildījumā.

Savukārt 23. augusta vakarā, plkst. 22.00, Lucavsalā Rīgas pašvaldība aicina uz metāloperas „Kurbads. Ķēves dēls” bezmaksas izrādi. Metālopera ir pasakas 21. gadsimta interpretācija, kas vienīgo izrādi piedzīvoja Limbažos 2017. gada vasarā un kļuva par vienu no spilgtākajiem notikumiem Latvijas kultūrā, saņemot gan neviltotu skatītāju, gan profesionāļu atzinību. Režisores Ingas Tropas veidotajā uzvedumā piedalīsies folkmetāla grupa „Skyforger” un laikmetīgās dejas dejotāji. Pirms metāloperas uz skatuves kāps Igaunijas grupa „Riffaricca” un Lietuvas grupa „Lietis Band”. Ieeja no plkst. 18.00.

Ārpus Rīgas plaša Baltijas ceļa trīsdesmitgades programma plānota gan pie Latvijas robežas ar Igauniju un Lietuvu, gan arī pilsētās, kuras pirms trīsdesmit gadiem

caurvija cilvēku ķēde. Pie Latvijas-Igaunijas robežas, Naukšēnu novada Ķoņos, Baltijas ceļa gadadiena tiks atzīmēta 23. un 24. augustā. 23. augustā no plkst. 17.00 tur gaidāma svētku programma ar, cita starpā, Baltijas akordeonistu orķestra „Baltic Tremolo” koncertu un Jāņa Lūsēna grupas uzstāšanos, solidaritātes ugunsкура iedegšanu kopā ar folkloras kopām no Latvijas un Igaunijas un Baltijas ceļa vēsturiskā maršruta izgaismošanu. Savukārt, 24. augustā ikviens ir aicināts iesaistīties riteņbraucienā no Karksi-Nuijas Igaunijā līdz Rūjienai Latvijā. 23. augustā no plkst. 17.00 Grenctālē, pie Latvijas-Lietuvas robežas norisināsies amatiermākslas un populārās mūzikas pasākums „Brālība. Brolybė. Brotherhood”, kas pulcēs korus, mūziķus un deju grupas no Latvijas un Lietuvas, un tā noslēgumā izskanēs Igo koncertprogramma. Tāpat dažādi piemiņas notikumi norisināsies Cēsīs, Siguldā, Valmierā, Jelgavā, Strenčos, Pļaviņās, Rūjienā un citviet Latvijā.

24. augustā Latgales vēstniecībā GORS izskanēs pirmatskaņojums Latvijas, Dānijas un Zviedrijas komponistu radītajam trīsdaļīgajam jaundarbam, kas veltīts pūšaminstrumentu kvintetam „Carion” un Latvijas Nacionālajam simfoniskajam orķestrim. Latvijas komponists Andris Dzenītis savu skaņdarba daļu „Delta Returning” veltījis tieši Baltijas ceļa trīsdesmit gadu jubilejai. Savukārt Likteņdārzā (Koknesē) notiks saulrieta koncerts „Saule, Pērkons, Daugava”, kurā piedalīsies Baltijas valstu tautas deju kolektīvi, komponists Mārtiņš Brauns, Ivars Cinkuss, Agris Daņiļevičs, Ieva Akurātere un Dace Micāne-Zālīte.

Dažādi ieskaņas pasākumi notiks jau pirms Baltijas ceļa trīsdesmitās gadienas. 19. augusta priekšpusdienā Rīgā, Brīvības laukumā, pietās seno spēkratu rallija dalībnieki (ap 200 spēkratu), kas izbrauks vēsturisko maršrutu. No 19. līdz 29. augustam Brīvības laukumā būs izvietota unikāla fotoizstāde „Akcija „Baltijas ceļš 1989”. Veltījums akcijas 30. gadadienā”, kurā vienkopus varēs aplūkot lielformāta fotoliecības par akcijas norisi, kas glabājas Latvijas, Igaunijas un Lietuvas nacionālo arhīvu krājumos.

Gatavojoties Baltijas ceļa gadadienai, ikviens aicināts pārskatīt ģimenes, radu un draugu fotogrāfijas par piedalīšanos Baltijas ceļā un kopā ar savu stāstu pievienot tās Latvijas muzeju kopizstādes „Latvijas gadsimts” projektam „Gadsimta albums”. Tāpat uzzināt vairāk par vēsturiski unikālās akcijas norisi var, apmeklējot Tautas frontes muzeju, kas interesentiem pieejams bezmaksas.

[PASĀKUMU PROGRAMMA](#)

Plašāka informācija par Baltijas ceļam svētku programmas norisēm ir atrodama interneta vietnē www.lv100.lv/batliljascels30 .

Foto: <https://www.flickr.com/photos/latvia100/albums/72157710025178816>

Video no preses pasākuma: https://ej.uz/BC_30_pieteikums

Linda Pastare

Latvijas valsts simtgades biroja vadītāja

www.lv100.lv